

LEVNADSVANOR INFÖR OPERATION

Roger Olsson 1, Katja Stenström-Bohlin 2, Eva Angenete 3
1 Ortopedkliniken, Östersunds sjukhus 2 Kvinnokliniken, Sahlgrenska
Universitetssjukhuset 3 Kirurgkliniken, Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

Introduktion: Att interventioner vid rökning och riskbruk av alkohol kan nära halvera antalet komplikationer har visats först under 2000-talet. Vi har undersökt hur man arbetar med levnadsvanor vid opererande kliniker idag.

Metod :Vi har utfört en webbaserad enkätundersökning riktad till verksamhetschefer vid alla Sveriges ortopedkliniker, kvinnokliniker och kirurgkliniker avseende hur de arbetar med rökning, riskbruk av alkohol, undernäring, övervikt och fysisk inaktivitet inför operation.

Resultat: Här redovisas resultaten för ortopedkliniker, men resultatet för övriga kommer att presenteras vid föredragning.
Svarsfrekvensen från verksamhetschefer i Ortopedi var 69%.

Styrdokument /dokumenterade riktlinjer fanns för

Rökning	89%
Riskbruk av alkohol	23 %
Undernäring	43%
Övervikt	55%
Fysisk inaktivitet	19%

Majoriteten av klinikerna hade information till patienterna, webbaserat eller broschyr. Antalet som fick stöd såsom hjälp av rökavvänjare var generellt lägre. Vid rökning 83 % men vid undernäring endast 4%.

Uppföljning av resultaten av åtgärder mot ohälsosamma levnadsvanor saknades som regel och var för rökning 17%.

Diskussion: Rökstopp vid operation har framgångsrikt genomförts vid Sveriges ortopedkliniker. En förbättringspotential finns eftersom en tiondel av klinikerna saknar dokumenterade rutiner. När det gäller övriga levnadsvanor finns betydande möjligheter till förbättring. Detta gäller inte minst "alkoholstopp vid operation". Resultaten skall tolkas med försiktighet eftersom enkäten saknat definitioner avseende vad som avses med styrdokument, information till patienter etc. Enligt vad vi vet är detta den första screening av hur man arbetar med olika levnadsvanor inför operation på nationell nivå och är därför av värde för fortsatt arbete.

Konklusion

Rökstopp vid operation är en etablerad rutin vid de flesta av Sveriges ortopedkliniker. För övriga levnadsvanor finns betydande förbättringspotential. Detta gäller också uppföljning av resultaten.